

GAZDATISZTEK LAPJA

A MAGYAR GAZDATISZTEK ÉS ERDŐTISZTEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK
MEZŐGAZDASÁGGAL ÉS ERDÉSZETTEL FOGLALKOZÓK NYUGDIJINTÉZETÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK HAVONKÉNT EGYSZER.

Előfizetési ára:
Egész évre 2 forint.

Szerkeszti: **JESZENSZKY PÁL,**
AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET TITKÁRJA, A MAGYAR GAZDATISZTEK
ÉS ERDŐTISZTEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK ÉS NYUGDIJINTÉZETÉNEK ÜGYZETŐJE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IX., Üllői-út, „Köztelek“.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, valamint a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének és a Mezőgazdasággal és Erdészettel Foglalkozók Nyugdíjintézetének tagjai ingyen kapják.
Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagdíja egész évre 10 frt. — A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének tagdíja egész évre 5 frt, gazdasági segédítiszteknek 2 frt 50 kr.

Meghívó

A mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézetének f. évi április hó 24. napján délelőtt 10 órakor a Köztelek tartandó 4-ik rendes közgyűlésére.

Tárgyak:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az 1897-ik évi zárszámadás és mérleg valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése és ezek feletti határozat.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság kiegészítése választás utján.
4. Esetleges indítványok.

Igazgatóság.

Meghívó.

A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének f. évi május hó 8-ik napján vasárnap délelőtt 10 órakor a Köztelek nagytermében tartandó rendes évi közgyűlésére:

Tárgyak:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyv-hitelesítők kiküldése.
3. Ügyvezetői jelentés.
4. 1897. évi zárszámadás és vagyonki-mutatás előterjesztése és jóváhagyása.
5. Jövő évi költség előirányzat jóváhagyása.
6. Választmányi tagok választása.
7. Indítványok és javaslatok.*)

Elnökség.

* A tagok a közgyűlési tárgyalásra szánt indítványukat és javaslataikat kötelesek az alapszabályok 16-ik §. értelmében a közgyűlés előtt legalább 8 nappal az ügyvezetőnél írásban benyújtani.

Egyesületi élet.

Választmányi ülés 1898. április hó 6-án.

Jelen voltak: *Bujanovics* Sándor elnöke alatt *Máday* Izidor és *Bálintffy* Pál alelnökök, *Böjtös* Árpád, *Ivánszky* Jenő, *Landesz* József, *Práznovszky* Ágost és *Sztankovich* János vál. tagok, *Bogyó* Samu, *Kiss* Lajos és *Jeszenszky* Pál ügyvezető.

Elnök üdvözlőlvén a megjelenteket, a múlt ülés felolvasott jegyzőkönyvét hitelesítettnek jelenti ki s a mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére *Böjtös* Árpád és *Sztankovits* Ferencz v. tagokat kéri fel.

Felvették az egyesületbe a következő újonnan belépett tagok: *Simon* Jenő, *Beer* József, *Jotisky* Elemér és *Kurucz* Géza.

Kilépésüket bejelentették, *Fehérpataky* Mihály, *Baur* Mihály, *Szloboda* Zsigmond és *Hertelendy* István, kik eleget tevén alapszabályszerű kötelezettségeiknek, kilépésük tudomásul vételezték. *Korchemáros* János három évi hadkötelezettségének idejére a tagdíjintézet alul oly feltétellel mentett fel, hogy annak lejártá után további három évre tartozik a tagok sorában megmaradni.

Maurovich Fábán a választmány és az egyesület tagjai sorából töröltetett.

A pénztári jelentés tudomásul vétele után, *Ügyvezető* előterjeszti a múlt választmányi ülés óta beérkezett segély iránti folyamodványokat. A választmány a következőknek utalványozott ki segélyt:

Heley Károlynak segélyképpen 80 kor., melyből 10 korona a folyó évi tagsági díj fedezésére visszatartandó.

Hoffmann Károlynak segélyképpen 70 koronát, melyből 10 korona a folyó évi tagdíj fedezésére visszatartandó.

Pencz Románának gyermekneveltetési pótlék czimen 50 koronát.

Nagy Lászlónak segélyképpen 100 koronát, melyből 50 korona a folyó évi és hátralékos tagdíjainak kiegyenlítésére fordítandó.

A fentiek részére kiutalványozott segélyekkel együtt a f. évben 1020 korona adatott ki segély és gyermekneveltetési pótlék czimen.

Gajdos Gyula kérvénye bővebb információk beszerzéséig függőben hagyott.

A f. évi közgyűlés napját a választmány május hó 8-ra tűzi ki; ezt megelőzőleg április hó 24-re tüzetett ki a nyugdíjintézet közgyűlési közgyűlés is május hó 8-ra fog újból összehívni s az egyesületi közgyűléssel kapcsolatban megtartani.

Bálintffy Pál beterjeszti a számvizsgáló-bizottságnak az 1897. évi zárszámadásról szóló jelentését; a számadások szerint volt a múlt évi bevétel 6782 frt 56 kr, kiadás 5866 frt 49 kr, maradvány 916 frt 07 kr. A részletes jelentés a közgyűlésen fog beterjesztetni.

Stankovich János egyéb elfoglaltságára való tekintettel a tagkönyv átvizsgálására kiküldött bizottság tagsága alól magát fölmenteni kéri; a választmány a lemondott bizottsági tag helyébe *Szilassy* Zoltánt küldi ki.

Máday Izidor javasolja, hogy tekintettel arra a körülményre, hogy az egyesület tagjai közül egyesek a tagdíjintézetre való felszólításra azzal válaszolnak, hogy ők az egyesületből való kilépésüket már az előző években kijelentették, holott ennek sem az egyesületi könyvekben nyoma nincs, sem az illetők állításukat bizonyítani nem tudják, jövőben a választmánynak a tagok kilépését tudomásul vevő határozata az illetőkkel ajánlott levélben tudattassék s a kilépés bejelentésére való hivatkozás csak az esetben vételessé figyelembe, ha az illetők az ezen határozatot tudatott levél ikatatószámára hivatkoznak. A választmány ily értelemben mondja ki határozatát.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti. Ezt követően a nyugdíjintézet igazgatósága tartotta meg rendes havi ülését.

Ügyvezető jelenti, hogy a múlt ülés óta egy új tag lépett be a nyugdíjintézetbe, akitnek beleszámításával ma összesen 120 tagja

van a nyugdíjintézetnek, 142 ezer korona biztosított összeggel.

A vagyon kimutatást az igazgatóság észrevétel nélkül tudomásul vette. Az esedékes díjak fizetésére felszólított hátralékosok közül halasztást kértek *Várady* Géza, *Schröder* Ernő, *Baranyay* István és *Sándor* József, kiknek a halasztás a 6% késedelmi kamatok fizetésének kötelezettsége mellett megadatott.

Vasilovics Miklós a többszöri felszólításokra egyáltalán nem válaszolt; az esedékes díjak fizetésére részére kitűzött határidő f. hó 13-án jár le; ha ezideig nem jelentkezik a tagok sorából törölendő lesz. Több kisebb ügy elintézése után az ülés véget ért.

Tagdíjnyugtázás.

Az 1898-ik évre tagdíjait márczius hó 18-tól április 6-ig a következők küldötték be: 10 koronát: *Baján* Imre, *Beer* József, *Fehérpataky* Mihály, *Grekcsa* Ignác, *Kendelényi* Ferencz, *Keresztessy* István (1903-ig), *Schmidt* Albert, *Sipos* Sándor, *Simon* Jenő, *Tiszovszky* Lajos, *Udvardi* Gyula. 5 koronát: *Jotisky* Elemér.

Hátralékos tagdíjak fizettek: *Baján* Imre 50 kor., *Fehérpataky* Mihály 30 kor., *Batyók* Aladár 10 kor., *Jánosy* Sándor 10 kor., *Horváth* Miklós 10 kor., *Kendelényi* Ferencz 20 kor., *Orosz* Lajos 10 kor., *Papp* György 60 kor., *Udvardy* Gyula 50 koronát.

Beszámoló.

Egyesületek életében jelentőségteljes mozzanat az évi rendes közgyűlés. Ilyenkor számol be működéséről s az elért eredményekről az egyesületi ügyeket vezető igazgatóság, illetve választmány, az egyesületet alkotó tagok egyetemének.

A gazdatisztek és erdőtisztek országos egyesülete, valamint az annak kebelében fennálló nyugdíjintézet a legközelebbi jövőben tartja meg évi rendes közgyűlését, amint ez a lapunk élén közlő meghívókból kitűnik. Szeretjük hinni, hogy a megtartandó két közgyűlésen az egyesület, illetve nyugdíjintézet tagjai a múlt években tapasztaltnál nagyobb számban fognak résztvenni, mert már néhány év óta látjuk, de különösen a múlt évben sajnósan tapasztaltuk azt a résztvétlenséget, melyet az egyesület tagjai a közgyűléssel szemben tanúsítottak, a melyen éppen csak annyian jelentek meg, hogy a közgyűlést meglehetett tartani.

Hát ez nem jól van így. Az egyesület és a nyugdíjintézet ügyeit teljesen önzetlenül vezető férfiak csak abból merithetnek fáradságos munkálkodásukhoz erőt, a további küzdelemre ambíciójukat csak az sarkalhatja, ha a közgyűlésen lehető nagy számban egybegyűlt tagok bizonyítékát adják annak, hogy az elnökség és igazgató-választmány működésével meg vannak elégedve, saját ügyeik iránt a kellő érzékkel és érdeklődéssel viselkednek s óhajukat közvetlenül tudomására hozzák az egyesületi ügyeket vezető faktoroknak.

Az egyesületet alkotó tagoknak ugyszólván a közgyűléseken van egyedüli alkalmuk közvetlen befolyást gyakorolni az ügyek menetére,

s melyeknek vitelét egy év tartamára teljes felelősség mellett mandatáriusokra bizzák. És mégis megütközéssel kellett látnunk, hogy az elmúlt években alig akadt néhány gazdasziszta, aki a közgyűléseken személyesen résztvett volna, mert azokon többnyire olyanok voltak jelen; akik tagjai ugyan az egyesületnek, de akiket ahhoz semmiféle anyagi érdek nem fűz s akik csupán az ügy iránt való szeretetből, önzetlenül léptek a tagok sorába s tehetségükhöz mérten működnek közre a gazdaszisztek erkölcsi és anyagi helyzetének javításán.

De a hivatásos gazdaszisztek, akiket erkölcsi és anyagi érdek fűz az egyesülethez, a kiknek jóvoltáért dolgozik az egyesület, azok távollétükkel tündökölték a közgyűléseken, hogy aztán odahaza állandóan panaszkodjanak s rekriminálnak a tényleg fennálló bajok miatt, a helyett, hogy bizonyosságát igyekezzenek adni legalább a közgyűlésen való megjelenésükkel annak, hogy saját érdekeiket tettek által is hajlandók és képesek előmozdítani. Pedig mindaddig, amíg gazdasziszteink teljes szolidaritással nem lépnek sorompóba, legsajátosabb érdekeik kivívásáért, mindaddig hasztalanul fáradsz azok a nemesszivű férfiak, akik számomra évtől teljesen önzetlenül s díjazás nélkül munkálkodnak a gazdaszisztek javáért.

Ismét eltelt egy év egyesületi életünkben, melynek lefolyásáról a közgyűlésen kell számot adni, s a mikor méltán felvethető a kérdés, mivel vitetett előbbre a gazdaszisztek helyzetének javítására irányuló akció, mily eredményeket mutathat fel a lefolyt év alatt a nyugdíjintézet és egyesület.

Az egyesület beléletében történt változásokról s a mult év eredményeiről most szólanunk akarunk, hiszen ezekről legközelebb lesz alkalmunk részletesen beszámolni a közgyűlésen; óhajtanok azonban, ha erről a tagok személyesen győződnének meg minél nagyobb számban. Jól tudjuk ugyan, hogy a gazdaszisztek nem rendelkeznek tetszés szerint idejükkel, de viszont tudjuk azt is, hogy május havában, a mikor a sürgős gazdaszisz munkálatok már be vannak fejezve, egy napot a közgyűlésre való feljövételre a legtöbb gazdasziszta szakíthat magának s e körülményre való tekintettel tartatik meg az egyesületi rendes közgyűlés ez időtáiban.

Ugy a nyugdíjintézet, mint az egyesületi közgyűlésre külön, névre szóló meghívók küldetnek a tagoknak, mely meghívókhoz egy megbízólevél is csatoltatik azon czélból, hogy akit a személyes megjelenésben komoly ok gátol, szavazati jogát e megbízó levéllel valamely tagtársára átruházhassa.

Óhajtjuk, hogy ne a megbízólevél után, de személyesen vegyenek részt tagjaink a közgyűlésen s tegyék azt tömeges megjelenésükkel oly impozánsá, aminőnek egy tekintélyes egyesület közgyűlésének lennie kell. J. P.

Régi óhajunk.

Hosszu évekké azelőtt, amidőn 5 vármegyére szóló nagy uradalmak rennomirt tisztikara — mely testesület ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben egy sorban állt hazánkban tisztjeinek legjobb helyzetet biztosító uradalmakkal — a feje fölött összegyűlt vészfelhőktől elborzadva s kétségbeeséssel nézett méltatlanul megingatott exisztenciájára elé; ezekből a sötét időkből származik az alábbi levéltörredék, mely kétségbeesett jankiáltásában eszközt, módot kért, tért arra, hol a gazdasziszti osztály saját méltányos helyzeteért férfias öszinte fellépéssel egyenként is sikra szállhasson.

Amidőn ez óhaj teljesült örömmel látom, előkeresem e levéltörredéket annak bizonyítására, hogy a „Gazdaszisztek Lapja” életbelépésével gazdasziszti körben egy forrón óhajtott régi vágnak állunk megtestesülése előtt.

Álljon itt a befejezetlen levél, ugy, a hogy azt az akkori kétségbeesés sugallta.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Ha én most azt kezdeném bizonyítani, hogy gazdasziszti osztályunk beteg, mosolylyal fogadná soraimat s azt mondaná rá, hogy ezt régen tudja mindenki.

Hát sajnos, hogy ez annyira általános baj, hogy ezt mindnyájan érezzük, anélkül, hogy segíteni tudnánk magunkon. Tudjuk, hogy azzal a fizikai és szellemi munkával, amit mindannyiunknak végezni kell, s azzal a képzettséggel, mit tőlünk joggal megkivánnak, anyagi helyzetünk, társadalmi állásunk, de még a velünk való elbánás a legtöbb esetben arányban nem áll, s míg a társadalom minden osztályában rohamos fejlődést, helyzetjavulást tapasztalunk, addig mi — szeretném, ha azt mondhatnám, hogy stagnálunk, mert nem kellembe bevallanom, hogy visszafeljövünk és lépésről-lépésre tért veszítünk.

Vannak gazdasági egyesületeink, országos intézményeink, melyek mindent elkövetnek a gazdasziszta érdekekben, rendkívüli előnyöket nyújtanak uraságainknak, a földtulajdonosoknak, bérletknek, csak éppen a mi helyzetünk nyereséveset vele, a gazdasziszti osztályé.

Alaptalan elégedetlenségnek látszhatik e kifakadás, hisz a mi érdekeinknek szolgáló egyesületek is vannak. Tagadhatjuk-e a Magyar Gazdaszisztek Országos Egyesületének áldást hozó működését a segélyegyesület után? Aztán nem egyedül a mi közönyünk-e az oka, hogy a még oly fiatal, de szép reményekkel megalakult gazdasziszti nyugdíj-egyesület oly nehezen bír fejlődésnek indulni?

De bár beismerjük e szép intézmények nyújtotta előnyöket, az odaadó buzgalmat, amivel a sebeket gyógyítani akarják, korántsem érezzük áldását olyan mértékben, hogy megnyugodhatnánk benne.

A segély egyesületnek sokat köszönhetnek egyesek, igaz, hogy éppen azok, kik legjobban rá vannak szorulva, de általánosságban, mit segít ez az egész osztály helyzetén? Annyit, hogy kevesbit sorainkban a nyomort? De hiszen uram, mi nagyon sokan sirunk, oly sokak könnyeit pedig csak mégsem száríthatja fel annak az egy egyesületnek az anyagi segítségével!

Más kell nekünk uram! Tér kell nekünk, ahol elpanaszolhassuk bajainkat anélkül, hogy kenyerünket kockáztatnánk. Mi tudjuk azt, hogy hol fáj legjobban, akik érzik, azok tudnak a sebekre legjobban rámutatni.

Mert, bárha minden társadalmi osztálynak meg van engedve, hogy elpanaszolhassa baját, nekünk tenni még azt sem lehet. Az elégedetlenség csak rossz vért szül ott fenn, ahol sorsunk felett rendelkezhetnek, mert hisz olyan nehéz azt a kenyeret megszerezni, hogy a biztos kevés érdekében némán kell elhallgatnunk mindent, nehogy még azt a keveset is kockáztassuk.

Ha módunk volna rá, hogy azokkal a körökkel is megérthetnénk bajainkat, akiket atyáinkul rendelt a sors s akik, ha e hivatásnak sokszor mostohán felelnek meg, nem azért teszik, mintha szívük volna rossz, hanem, mert nem ismerik a bajt közvetlenül s a néma gyermek baját az arcvonásából ismerhetik fel csak, pedig hát az a mosolygó arcz olyan különösen hasonlít a kétségbeesés eltorzította vonásokhoz — ha módunk volna megérteni magunkat, hiszem, hogy sok esetben letörölnék könnyeinket.

De hát ugyan hova forduljunk most? Oda álljunk a mindenható ur elé s mondjuk meg neki, hogy uram, jobb atyának kellene lenned! Ki fogja azt a keserű kenyeret annak a nagy urnak kezébe adni, aki ahelyett, hogy jobbat cserélné fel, talán azt a keveset sem adja többé vissza. Sok-sok esetet, sok példát tudunk ám arra, ahol ilyen szomoruan végződött a legártatlanabb felszólalás, amíg az illető sorsának jogos javítását kérte.

Ugy megkönnyebbülne a szívem, ha egyet-kettőt a legsötétebbjéből emondanék. ...

Idáig tart a befejezetlen levél, mely hosszu évek óta hever fiókomban. Most már teljesülve van az óhaj s pusztán a mi érdeklődésünktől függ, hogy biztosítsuk felvirágzását annak a lapnak, mely mindég tárt karokkal fogadja az igazságot, jogos felszólalást s mely a legilletékesebb körök előtt tárja fel legérzékenyebb bajainkat. Sigma.

Magyar földbirtokpolitika.

I.

A felhatalmazási vita folyamán egyik miniszter ajkáról hírlapi értesülés nyomán olyanféle kijelentés vált közismertté, hogy mi baj van abban, ha a föld kicsuszik a régi földbirtokosok lába alul: hisz azért el nem vész.

Ez a szofizma kifejezi az egész magyar földbirtokpolitikát. Mindegy, hogy kié a föld, kié a hatalom, kié az ország: hisz elvégre is köztünk marad. Nincs ennél megtámadhatlanabb matematikai igazság a világon.

En földnélküli János vagyok, pedig ősapám még nagy birtokban ülték; ám a nemzetségem már talpalatnyi föld nélkül maradt s ugyanerre a sorsra jutott száz rokon, jóbarát s ismerős, ugy állunk valamennyien, mint a tenyerem. Hanem vigasztalhat bennünket az, hogy a birtok megmaradt, gazdája akadt neki, aki talán ügyesebb s élelmesebb, mint én vagyok. Álljon a csaphoz az élelmesebb, az élehetetlen pedig vonuljon félre ostoba panaszaival s nyugodjék meg abban, hogy a vagyonmegosztás egészséges törvényének le kell tipornia az ősi tradíciókat, családi emlékeket a hozzájuk való balga ragaszkodást. A fogalom természetes áramlata félre dobta őt utjából és mindenki azt mondta, jól van az így. Segédkezett felé senki sem nyújtott. Ősapjai vagyont s vért adtak oda, hisz oly sokan meghaltak már ebben a csepp országban, hogy minden talpalatnyi földhöz egy emberéletnyi áldozat emléke fűződhessen. És a tűzhely védelmének e szivós harezában megszilárdult állam közömbösen nézte a tűzhelyéhez ragaszkodó kétségbeesett vergődését. Magasztos felemelkedéssel azt mondta, hogy én semmit sem tehetek érted, mert a régi barbár idők már elmúltak: most minden íam egyformán kedves nekem. És senki a hazában egy kisujjal sem segítette a vergődőt, hanem fejére olvastak a haladás vagy ébres törvényét, szemére hányták élehetlenségét, ócsárolták s középkori aspirációinak ginyulolására rászabadították az egész közvéleményt.

Oh, ha még annyi bünt követett volna is el a már szétbomlott régi középnemes osztály, melyből a „szentri” neve alatt a századvégi humor özönvíz előtti alakot faragott, ha még oly vétket követett is el azzal, hogy szívének természetes vágyaival visszakivánczolt az elmúlt idők szép emlékei közé, hogy ez emlékekkel való közösséget büszkén merte vallani; hogy czim és jelentőségért viselt hivatalaival, s gavalléros költekezéseivel észszerűtlenül megzavarta háztartásának egyensúlyát; hogy egyszerre kiesvén alóla a kiváltságok gyámpillérei, kislelküen megrokkant az átmenet nélkül ránehezedett terhék sulya alatt: ha mindezen bünsorozat nyomja is vállat, bizony megszenvedett értük, százaszorosán megszenvedett, hisz immár tűzhelyét elvesztette, s ami annál is keservesebb, a nemzet „közvéleménye” irgalmatlan cinizmussal tért napirendre sorsa fölött.

Hanem hát mindez nem baj, emellett a magyar földbirtok politikai diadala tökéletes: hisz a tűzhely, a birtok megmaradt. A különbség csak az, hogy most nem a régi alakok sütkéreznek melegénél.

A különbség csak az, hogy a társadalomnak egyik kipróbált szilárdasága rétege pusztulófélben van s egy másik még ismeretlen réteg képződik helyette.

A különbség csak az, hogy egy országnak kopni kezd a nemzeti jellege s egy új,

...mely hosszú...
...teljesülve...
...fejlődésünk...
...zását annak...
...tal fogadja az...
...mely a legille-
...egérzékenyebb
Sigma.

politika.

...amán egyik mi-
...nyomán olyan-
...é, hogy mi baj
...a régi földbir-
...nem vesz.

...az egész magyar
...hogy ki a föld,
...hisz elvégre is
...megtámadhatatlan-
...világon.

...magyok, pedig ő-
...tek: ám a nem-
...nélkül maradt s
...zokon, jóbarát
...mennyien, mint a
...hat bennünket az,
...szdája akadt neki,
...ebb, mint én va-
...élelmesebb, az él-

...ostoba panasza
...hogy a vagyon-
...nyének le kell
...esaládi emlékeket
...szkodást. A for-
...ta félre dobta őt

...mondta, jól van
...senki sem nyujtott,
...adtak oda, hisz oly-
...en a csepp ország-
...földhöz egy ember-
...dhetik. És a tüzhely-
...zában megszilárdult

...tüzhelyéhez ragasz-
...sét. Magasztos fel-
...ta, hogy én semmit
...a régi barbár idők
...ten fiam egyformán
...a hazában egy kis-
...rödöt, hanem fejére
...és böles törvényét,
...nségét, ócsárolták s
...igunyolására rászaba-

...niényt.

...sünt követett volna is
...középnemes osztály,
...alatt a századvégi
...ot faragott, ha még
...azzal, hogy szívének
...visszakiváncsolt az
...ékei közé, hogy ez
...ségét büszkén merte
...jelentőségét viselt
...költekezéseivel ész-
...háztartásának egyen-

...kiesvén alóla a kivált-
...elküen megrokkant az
...dett terhek sulya alatt:
...at nyomja is vállat,
...rtük, százszorosan meg-
...tüzhelyét elvesztette,
...esebb, a nemzet „köz-
...ezinizmussal tért nap-

...ez nem baj, emellett a
...ikai diadala tökéletes-
...k megmaradt. A kü-
...most nem a régi ala-
...géné.

...k az, hogy a társadalom-
...zilárdságu rétege puszt-
...gy másik még ismeretlen
...e.

...k az, hogy egy ország
...zeti jellege s egy ny-

nemzetközi jelleget vesz fel lassanként. De a föld nem veszett el, megmaradt közöttünk. Ez tökéletesen igaz.

Gondolkozom a jövő fölött. Nagy és szomorú téma ez.

Ugy érzem, mintha temetkezés folyna a szemem előtt. Egy-egy név, ismerős név felszínre kerül egy pillanatra, hogy azután elmerüljön és sohase halljunk róla többé. Az elhagyott tüzhely rideg falait új fény, czifraság takarja el, de melegét nem fogja többé élvezni az eltávozott. A meghaltak helyett újak születnek és mintha a világon senki észre nem venné, hogy temetés van: nagy nemzeti temetés. Az összetört remények naponként emelkedő sirhantjára a nemzeti érzület részvétlensége egy göröngyöt sem vet.

Kérdem a jövődöt: lesz-e feltámadás? Felébred-e még valamikor a fajszeretet alvó ösztöne? Védelmébe fogadja-e az ősi tüzhelyet a magyar nemzet génusza, hogy ihletével megteremtse, ami eddig nem volt, a magyar nemzeti földbirtokpolitikát?!

És senki sincs, akitől ezekre a kérdésekre feleletet kaphatnék. Közömbösen elfordulnak tőlem, vagy titkolódzó arccal leintenek. Minek azt bolgatni. Minek kergetni álmoképeket. Minek az az igyekezet: egy vékony szálfával torlaszt emelni a hatalmas ár ellen.

Hát olyan vékony szálfá az a fajszeretet! Ugy kell lenni, mert mintha egyedül éreznék magukat vele, s mintha bűnösök volnának ez egyedülletben.

És én még is megpróbálom ezt a vékony szálfát árnak eresztetni. Közzétek indítom utnak, ti, a magyar föld leghűségesebb barátjai, főrészesei a mostoha időknek. Ti talán megértitek azt, amit érzek s a mi titkos aggodalommal, olthatatlan keserőséggel tölti el az én szívemet.

Nektek mondom el majd röviden, milyen gondolatokat ébresztett fel bennem a fajszeretet ösztöne, hogy azt tovább adjátok a népnek s hogy a tüzhely védelme érdekében szíveink között minden korlát ledőljön.

B. B.

A gazdasági számvitel fontosságáról.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Már régen nem olvastam nagyobb élvezettel cikket, mint Sushkának, a „Gazdatisztek Lapja” utolsó számában, a gazd. számvitel fontosságáról irt cikkét.

Örvendő láttam nézeteimet megerősítve, mert magam is sokat foglalkoztam gazd. számvittel, azt tartván, hogy számvitel nélkül olyan a gazda, mint a hajós iránytű nélkül, vagy a növény napfény nélkül és éppen ezért mindig megfoghatatlan előttem a gazdák közönyössége a számvitel iránt, akik nem igyekeznek maguknak helyes, rendszeres, számviteli ismereteket szerezni és gazdaságukban czélszerű számvitelt felállítani, mert aki a gazdaságban boldogulni akar, annak rendes, czélszerű, pontos és lelkiismeretes számadásának kell lenni.

Mi az oka annak mégis, hogy a gazdák közül oly kevesen vezetnek rendszeres számadást?

Ha az igazat megakarjuk vallani, úgy ennek a kényelemszeretet — nem akarom mondani lustaság — és jó, buzdító példaadáson kívül — főleg a jó tankönyvek hiánya az oka. Még eddig nincsen egy jó tankönyvünk sem, legalább én egyet sem ismerlek.

Mikor gazdálkodni kezdettem, megszereztem csaknem minden német és magyar könyvet, mely a gazd. számvitelt tárgyalta, de a magyarok között még eddig egy czélszerűt sem találtam. A németek között legjobbnak talál-

tam kettőt és pedig: „Die Censur des Landwirthes“ W. v. Fontainetól és „Praktische landwirthschaftliche Buchhaltung“ Ferdinand Machtstól, melyeknek elvei alapján vezettem saját számadásaimat.

Tudom ugyan, hogy az OMGE. most — ha jól tartom, — valami 3 éve pályázatot hirdetett egy ilyen műre, mely azonban eredmény nélkül maradt, utóbb azt olvastam, hogy Szabó Ferencz bizatott meg, egy ilyen tankönyv megírásával, mely azonban — tudtommal — még mai napig sem jelent meg.

Hogy a kívánt czélt elérhessük, mindenekelőtt az a teendő, hogy ha Szabó Ferencz munkája, mely már hirdetve is van, el nem készül, akkor a gazdasági egyesület vagy biz- zony meg mászt egy ilyen munka megírásával, vagy pedig hirdessen ki reá ismét pályázatot, mert czélszerű utmutató tankönyv nélkül, igen kevés gazdában lesz meg az a szilárd elhatározás, hogy saját szorgalmából, minden nehézséget leküzdve, a gazdasági számvitelt megtanulja.

Valjon a gazd. tanintézetek tanárai, a kik ezt a tárgyat előadják, miért nem adják ki erre vonatkozó tankönyvüket? B. Gy.

Közöljük t. tagtársunk sorait főleg azért, hogy ez uton is felhívassuk gazdáink figyelmét arra az értékes számviteli műre, mely legközelebb fogja elhagyni a sajtót. Szabó Ferencz nem készülhetvén el idejében megírandó számvitel- tanával, az OMGE. kiirt pályázatára Schuschka Rikárd nyujtott be egy számvitel- tanai művet, a melylyel megnyerte az 1000 frtos pályadíjat. E pályanyertes munka az OMGE. kiadásában fog legközelebb megjelenni s már sajtó alatt van, melyből tehát az érdeklődőknek módjukban lesz a szükséges számviteli ismereteket megszerezhetni.

Ki a gazdatiszt?

A gazdatisztek szolgálati viszonyának törvényes szabályozatlansága folytán sok olyan kérdésben nem tudunk egyöntetű felfogás és eljárásra találni, melyben a gazdatiszti osztály, mint a társadalomnak egy szellemi pozíció, mint számra nézve is fontos és tekintélyes rétege méltán rendezettebb viszonyokra tarthatna igényt.

E rendezetlenség a szolgálati viszony minden fázisában nyilvánul s legfőbb bizonyítéka az állapotok rendetlenségének az a körülmény, hogy a legelemibb kérdésben sem tud még ma sem egyöntetű felfogás érvényre jutni s az olyan kérdésben is tájékozatlanul állunk, hogy kit nevezünk méltán gazdatisztnak s kit nem.

A véleménykülönbség e kérdésben a gyakorlati és elvi felfogás közt igen nagy s fokozza a zavart az, hogy még a gyakorlati felfogásban érvényesülő nézet sem bir egyöntetűséggel.

A gyakorlat gazdatisztnak tartja rendszerint azt a gazdát, ki gazdaság önálló kezelésével van megbizva, elméleti képességére való tekintet nélkül. Pedig e felfogás — a mellett, hogy az önálló kezelés fogalma szabatosan még nem határozható — már önmagát megdönti akkor, amikor a számadások revidálásával megbízott számvető vagy a pénztárt kezelő számtartó — kik munkakörüknel fogva gazdaságot nem kezelnek — szintén egészen helyesen gazdatisztnak minősítetnek.

S ha mármost e példákat követve gazdatisztnak nevezünk mindenkit, ki magasabb szakképzettsége alapján gazdasági ügyek állandó intézésével lett megbizva, nem méltánytalan és szűkkeblű felfogás-e az, amikor a sokszor nagyobb elméleti sőt gyakorlati szakképzettséggel bíró irnok vagy segéd nem tekintetik gazdatisztnak mindaddig, míg kezelő tisztte ki nem neveztetik, holott eléggé fontos,

szellemi képességre alapított gazdasági funkciója kétségbe nem vonható.

Az irnokot vagy segédet kivételes esetektől eltekintve, a legtöbb uradalomban nem tekintik gazdatisztnak, bárha régebben ez nem így volt. Hivatkozhatunk e tekintetben egyes uradalmak 50—60 év előtti instrukcióira, melyek abban az időben, mikor még a gazdasági szakképzettség nem volt annyira általános igény, mint ma, amikor még a gazdasági elméleti és gyakorlati szakképzettségnek nagyobbára az irnokoskodás volt az egyedüli iskolája, mégis már e régi rendszabályok nemes, méltányos felfogással kimondották, hogy próbaszolgálatukat kiállott irnokokat, segédeket tiszteknek tekintik, sőt szolgálatuk alól bekövetkeztető felmentésük esetén 10 évi szolgálat eltelte után mint irnok vagy segéd is nyugdíj jogosultsággal bírnak.

Ezzel szemben ma azt tapasztaljuk, hogy vannak nagy uradalmaink között, kik bárha irnokaikra kötelezőnek mondják ki a felsőbb gazdasági szakiskola jó eredményű végzettségét, gazdasági rendszabályaikban, nyugdíj szabályzataikban, vagy egyéb instrukcióikban az irnokokról csak mint tisztké leendő ifjakról emlékeznek meg s nyugdíj jogosultságukat, még ha erre befizetni tartoznak is, tisztte leendett kinevezetésüktől teszik függővé.

De eltekintve a konkrét esetektől, hány- szor árulja el első percze lényegtelen esékélységnek vagy figyelmetlenségnek látszó körülmény ezt a felszeg felfogást, mikor olyan aktusoknál, hol a testületi megjelenés czélzá- tával az egész tisztikár be lesz rendelve, az irnokok, segédek kihagyatnak.

Sok vezető szerepet játszó uradalom egész más elbánásban részesíti a segédtisztteket, mint a kezelőtiszteket s ha nyíltan ki- mondva nem volna is, a körülmények, a bánásmód igazolja, hogy tiszteknek nem tekin- tik őket. Ha a másik, a kvalifikáció kérdése- nek oldaláról tekintjük a dolgot, úgy ma, midőn a gazdasági szakképzettséget sürgetjük, örömmel kell elismernünk, hogy előkelőbb gazdáink mindinkább gazdasági felsőbb iskolai képzett- séggel lépnek pályájukra, aminek szükségessége mindinkább tért hódít s mind méltányosabb- nak tünik fel az az igyekezet, hogy a gazda- tiszti minősítés a kvalifikáció kérdése alapján nyerjen megoldást. S habár egyelőre elzárkózni nem is lehet attól a méltányos felfogástól, hogy számos — elméleti képzettségüket magán- szorgalom utján megszerzett — s a gyakorlat által is gazdatiszt czímet kiérdemelt gazdáinkra tekintettel kell lenni, az ifjabb generáció gazdatisztjeitől már joggal meg lehet követelni a gazdasági kvalifikációt.

Ezen az alapon egészen helyes, méltányos és igazságos megoldást fog találni e kérdés. Sajnos, hogy törvényhozásunk nem csak, hogy mindeddig elzárkózott ez elv elől, de sőt úgy láttuk a gazdatisztek szolgálati viszonyát ren- dezni czélzott törvény zátonyra jutását épp a kvalifikáció kérdése okozta.

Reméljük azonban, hogy a törvényhozás végképp elzárkózni nem fog e mind égetőbb kényszerként felmerülő kérdés előtt s módot fog találni elfogadható alakban rendezni a gazdatisztek szolgálati viszonyát.

Ha a megoldásban aztán a kvalifikáció kérdése érvényre jut s az eddigi szokás alap- ján gazdatisztnak minősített régebb gazdáinkon kívül gazdatisztnak fogjuk tarthatni azokat a felsőbb gazdasági iskolát sikerrel végzett gazdákat, kik szellemi tevékenységük alapján gyakorlati gazdasági ügyek állandó intézésével vannak megbizva, el fog oszlani az a mai zavaros és ferde felfogás, amely szerint gazda- tisztnak minősítenek olyan gazdasági existen- eziákat, kiknek képzettsége a tiszt fogalmával egyáltalán nem fér össze, s viszont intelligens gazdák nem lesznek kénytelenek röstelkedve bevallani, hogy 12—15 évi iskolai tanúlással nem voltak képesek kiérdemelni, hogy tisztükül tekintessenek. S.

Az osztrák gazdatisztek és erdőtisztek egyesülete köréből.

Az osztrák gazdatisztek és erdőtisztek egyesülete márczius hó 20-án tartotta rendes évi közgyűlését báró Hohenbruck Artur elnöklése alatt. Az ügyvezetői jelentés szerint több nagybirtokos az osztrák császár 50 éves uralkodói jubileuma alkalmából nagyobb alapítványt tett, mely „*Ferencz József jubileum-alap*” czimen a nyugdíjintézet alapvagyonára gyanánt helyeztetett el; az alapítvány 20,057 forintot tesz ki. A múlt évben az egyesület vagyonára 1205 frttal gyarapodott, úgy, hogy jelenleg az egyesület összvagyonára 6592 frtot tesz ki. A zárszámadás szerint az egyesület évi bevétele 17,852 frt volt, a miből kifizetik az osztrák gazdatisztek egyesületüket sokkal nagyobb pártolásban részesítik, mint magyar kártársai, de kitűnik az is, hogy az osztrák gazdatisztek nyugdíjintézetét az ottani nagybirtokosok is figyelmükre méltatják s anyagilag támogatják, amit sajnós, nálunk nem tapasztalunk.

Betöltendő állások.

Ajánlatok az ügyvezetőséghez küldendő.

16. Egy aradmegyei 1500 kat. holdas birtok kezelésére — melynek fele erdő és egy a fők, mint az erdő fekvése hegyes — egy földműves-iskolát végzett és az erdő, üzembertv szerinti kezelésére szakképzett, lehetőleg kis családú egyén számára, egy állandó állás betöltendő ez év őszén; fizetés 300 frt teljes konvenzió és egy a mezőgazdaság, mint erdőből befolyó tiszta jövedelem 2900-a. A román nyelv ismerete szükséges. Ajánlatok az okmány-szolással e lap kiadóhivatalába intézendők.

11. Gazdatiszt kerestetik kisebb gazdaságba. Tejkészítési jártasság megk-

vántatik. Feltételek ügyvezetőségénél tudhatók meg.

12. Ispan kerestetik egy 900, illetve 2400 holdas birtokra, azonnali belépésre. Gazd. tanint. végzett s tót nyelvet bír, előnyben részesül; fizetés 400 frt, körülbelül ugyanannyi természetbeni járandóság és a tiszta jövedelem 2900.

17. Egy biharmegyei nagyobb birtokosra tanint. végzett, kellő gyakorlattal bíró intéző kerestetik.

18. Nagyobb uradalomba irnok kerestetik szerény feltételek mellett.

19. Somogy megyei birtokos uradalomban két irnok állás betöltendő. Czim és feltételek az ügyvezetőségénél tudhatók meg.

Állást keresők.

Főtiszt, kezelő vagy intéző állás betöltésére ajánlkoznak

145. Gazd. kezelő titkári, pénztárnoki v. ellenőri állást keres júl. 1-re készthelyi tanint. v. 5 évi gyak. bíró nős gazdatiszt, jelenleg nagy uradalomban önállóan kezel. Birja a magyar, német, tót és horvát nyelveket.

147. Monostori gazdasági tanint. végz. 14 évi gyakorlattal, magyar, német és román nyelvben jártas, 38 éves, univ. vall. székely születésű gazdatiszt, jelenleg nagy uradalomban van, felmondatlan állásban, ezt biztos jövőt ígérő állással ohajtja felcsereálni. Ugy a gyakorlati, mint elméleti téren teljes jártassággal bír.

148. Szakiskolát végzett, kitűnő bizonyítványokkal bíró gazdatiszt, 8 évi praxissal, dohány- és czu-

korrepa termelésben kiválólag jártas, 30 éves, ref. vall., szerény feltételekkel azonnali belépésre v. ápril 1-ére állást keres.

149. Modern szakismerettel bíró, 10 évi gyakorlattal, 7 évi szolgálati idővel rendelkező, családostól, de nőlen g-tiszt állást keres, ahol megnevelhetne. Bizonyítványai kitűnők.

152. M.-vári g. akad. végzett, 16 évi gyakorlattal bíró 36 éves g-tiszt, dohány- és czukorrepatermelésben jártas intézői, vagy számtiszt állást keres.

153. A mezőgazdaság minden ágában és a gazdasági számvitelben jártas, 22 évi gyakorlattal bíró, 41 éves r. k. vallású g-tiszt azonnali belépésre állást keres szerény feltételek mellett.

Gyakornoki, irnoki vagy segédtiszt állást keresnek.

140. Készthelyi g. tanint. vég. hallgató, magyar nyelvet bírja, 22 éves, román. kat. állást azon. elfog.

156. Készthelyi tanint. végzett, több évi gyakorlattal bíró, fiatal, gazdász, román kath., 24 éves, uradalmi irnoki állást keres.

Az előbb közölt állás-keresőkön kívül iródnak több tanintézetet egy-

Az Orsz.-Gépez.-Egyesület a gépészet minden ágában szakavatott gépezeteket minden időben díjtalanul elhelyez. Budapest, VI., Váci-körút 33. sz.

Kedvezmények egyesületi tagok részére.

Az alább megnevezett cégek „*a Gazdatisztek és erdőtisztek országos egyesülete*” tagjainak, bevásárlásoknál és megrendeléseknél a kitüntetett % árengedményt biztosítják.

Jegyzet. A kedvezményeket kizárólag csak a Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének tagjai vehetik igénybe. Megrendelések és bevásárlások alkalmával tessék hivatkozni arra, hogy a megrendelő az egyesület tagja. A cégek az egyesület tagnévsorának birtokában vannak.

I. Gyárosok és kereskedők.

Bächer Rudolf. Budapest, VII., Nagymező-utca 68. Ekék és egyéb talajművelő eszközök, áreng. 10%^o

Brazay Kálmán. Budapest, IV., Múzeum-körút 23. Fűszer- és gyarmatárak után 2% sós-borszesz, 20%^o

Brünner Testvérek. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 3. Lámpák, lámparészek és lámpások, 10%^o

Calderoni és tsa. Bpest. Váci-utca 30. Optikai tárgyak, szemüvegek, látcsövek, hőmérők, 10%^o

Ditmar R. Budapest, V., Fűrdő- és Nádor-utca sark. Lámpák, lámparészek, lámpások, áreng. 5%^o

Dóna Dóme és Fia. Budapest, IV., Mária-Váléria-utca. Papír, irószert, nyomtatványok és följegyzési könyvek raktára, áreng. 5%^o

Elsinger M. J. és fia. Budapest, V., Thonet-udvar. Vízmentes szövetek, ponyvák, zsákok, kendertömlők, esőköpeny és gazdasági sátorok, árengedmény 5%^o

Fairbanks mérleg- és gépgyár r.-társ. Budapest, Andrassy-u. 14. gazd. gépek, tizedes és százados mérlegek 10%^o

Feldmann és Kádár. Budapest, VI., Teréz-körút 34. Műszaki és gazdasági kellékek, szerszámok, fűszerek és reszelők. Orosz és amerikai henger- és gépolajok, oliva gépolaj, 15%^o

Freund A. és Fia. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 3. Nyerges, löszerszámok, bórondók és utításkák, löpököröczök, istálló- és tisztító szerek, 5%^o

Friedländer József. Budapest, VIII., Külső-Kerepesi-ut 1. sz. Mindenemű mezőgazdasági gépek és eszközök, szélmotorok, szivattyúk, áreng. 17%^o

Fuchs G. Budapest, VII., Károly-körút 1. Gazdasági gépek, tizedes és százados mérlegek, árengedmény 5%^o

Geitner és Rausch. Budapest, Andrassy-ut 8. Háztartási és konyhafelkészítési cikkek, 10%^o, műszaki szerszámok, munkagépek, kutszivattyúk, tűzoltó-fécskendők és tűzoltó-felkészítők az áru és vételhez képest 5—10%^o-ig.

Glass és Társa. Budapest, IV., Múzeum-körút 5. Uri fehérmű, vízhatlan esőköpenyek, Jaeger-árak, árengedmény 5%^o

Groag Lipót fia. Budapest, VI., Váci-körút 43. Uri és női fehérmű, férfi ingek, gallérok, kézelők, zsebkendők; fűzők és kötött árak, stb. áreng. 6%^o

Hatschek Emil. Budapest, Andrassy-ut 13. Lát-szerek és norimbergi disz-műárak, árengedmény 10%^o

Huzella M. Budapest, Váci-utca 1. Vadászfegyverek és vadászkellékek (töltények kivételével.) 5%^o

Kánitz C. és Fiai. Budapest, Dorottya-utca 10. Papír- és irószerek, nyomtatványok, amerikai író-gépek, árengedmény 10%^o

Károlyi György. Budapest, V., Dorottya-u. 10. Papír, iró és rajzszerek, 10%^o

Kertész Jenő. Budapest, Kerepesi-ut 8. Disz-mű-árak és uri divatárak, 10%^o

Kirner József. Budapest, IV., Szervita-tér 2. Vadászfegyverek és vadászkellékek, forgópisztolyok stb.-ből (töltények és egyéb löszerek kivételével) 10%^o

Konta és Kaloszek. Budapest, IV., Kecskeméti-u. 9. Vászón, fehérmű, női és uri divatcikkek, szövött-áru, árengedmény 5%^o

Kontur Alajos. Budapest, IV., Lipót-utca 10. Üveg és porcellán készletek és használati edények: képezetek és tábla-üveg raktár, áreng. 10%^o

Kunz József és társa. Budapest, V., Deák-tér 1. Vászón, fehérmű, szőnyeg és pokróczok árak 5%^o

Kühne Ede Moson. Budapest, VI., Váci-körút 57/a. Kizárólag hazai gyártású gazdasági gépek és eszközök gyári árakból, 10%^o

Lászlóczy Gyula. Budapest, IV., Egyetem-u. 7. Férfi és női ruha-árak, 5%^o

Leitersdorfer D. és Fia. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 6. Kész férfi és női ruha-árak, ruha szövetek, árengedmény 5%^o

Magyar fém- és lámpa-árú gyár r.-t. Budapest, V., Gizellatér 1., VI., Teréz-körút 1., VIII. Üllői-ut 2. Pozsony, Lőrincz-kapu-u. 1. és Kolozsvár, Hid-u. 20. sz. Lámpák, lámparészek, lámpások, árengedmény 10%^o

Molnár és Moser. Budapest, Koronaherczeg-u. 9. Illatszerek, szappanok, háztartási és gazdasági cikkek, gyógyárak, vegyszerek, kötszerek, árengedmény 10%^o

Melichar Ferencz. Budapest, Nagymező-utca 68. Vetőgépek, áreng. 10%^o

Neoschil Alajos. Budapest, IV., Váci-utca 27. Kötés- és sebeszeti cikkek, sérvtörlők, gummi-különlégek, 10%^o

Rigler József Ede. Papir- és irószerek rész-társ. Budapest, Erzsébet-tér 19. Irószerek, iróasztali berendezések, gazdasági nyomtatványok és könyvek, 10%^o

Szántó és Glass. Budapest, IV., Múzeum-körút 37. Uri fehérmű, ingek, kézelők, gallérok, áreng. 5%^o

Szenássy és Reimann. Budapest, IV., Ferencz-körút 9. Papír, iró- és felszerelések, nyomtatványok, levéldobozok, áreng. 10%^o

Szőnyegház. Budapest, IV., Károly-körút 26. Szőnyegek, függönyök, terítők, ágyneműk, vasutórok, pokróczok és lakberendezési cikkek, 10%^o

Szűcs Zsigmond. Budapest, VI., Nagymező-utca 68. Széna-gyűjtők, trieurók, rosták, tengeri morzsolók, szecsavágók, darálók, járgányok, borsajtók és vizók, mérlegek s egyéb gazdasági eszközök, áreng. 12%^o

2. Politikai napilapok, szakközlönyök, szépirodalmi és élelzapok.

A kedvezményt adó lapokra a „Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének tagjai” kedvezményes áron, részint közvetlenül, részint az egyesületi iroda útján fizethetnek elő, amint ez a hirdemények szövegéből kivehető. Egyesületünk tagnévsora a lapok kiadóhivatalainak birtokában van. Az egyesületi tagságra az előfizetések alkalmával hivatkozni kell.

Budapest. Képes politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, Sarkantyus-u. 3. Előfizetési ára egy évre 12 frt. Tagjainknak 9 forint, árengedmény 25%^o

Boraszati Lapok. XXX. évfolyam. Szerkeszti Baross Károly. Előfizetési ára egy évre 5 frt, fél év 2 frt 50 kr. Tagjainknak egész évre 4 frt, fél évre 2 frt. 20%^o

Egyetértés. Polit. napilap. Kiadóhivatal Budapest, IV., Papnövelde-utca 8. 32-ik évfolyam. Előfizetési ára 20 frt helyett, 14 frt, árengedmény 30%^o

Képes Néplap. Előfizetési ára 1/4 évre 70 kr., 1/2 évre 1 frt 20 kr. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyar Bazar. Wohl Janka divatlapja. Kiadóhivatal Bpest, Ferencz-körút 3. Megjelenik havonként 4-szer. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, tagjainknak 1 frt 60 kr. 20%^o

Magyar Gazdák Lapja. Gazdasági szakközlöny. Kiadóhivatal Budapest, V., Akadémia-u. Előfizetési ára egy évre 8 forint, tagjainknak 4 frt. árengedm. 50%^o

Magyar Hírlap. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyar Nők Lapja. Kiadóhivatal Budapest, V., Hold-utca 25. Előfizetési ára egy évre 6 frt, tagjainknak 3 frt áreng. 50%^o

Magyarország. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, Sándor-utca 2. Megjelen a fővárosban este, a vidéken kora reggel. Előfizetési ára 1 óra 120 kr., egész évre 6 frt 80 kr.-ért) fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyarországi. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyar Ujság. Politikai napilap. Megjelen a fővárosban este, a vidéken kora reggel. Kiadóhivatal Budapest, IV., Ferencz-körút 3. Előfizetési ára 1/4 évre 3 frt, tagjainknak 2 frt 70 kr., 1 hónapra 1 frt, tagjainknak 90 kr. 10%^o

Nemzet. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, IV., Ferencz-körút 3. Főszerkesztő Jókai Mór, felelős szerkesztő Gajári Odón. Előfizetési ára 1/4 évre 4 frt 50 kr., tagjainknak 4 frt 05 kr. 10%^o

Ország Világ. Kiadóhivatal Budapest, V., Hold-utca 7. 19 évfolyam. Előfizetési ára egy évre 8 frt, tagjainknak 7 frt. 12-5%^o

Pesti Napló. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, VI., Teréz-körút 23. Egész évre 14 frt helyett 12 frt, fél évre 7 frt helyett 6 frt, negyedévre 3 frt 50 kr. helyett 3 frt. 14-3%^o

Politikai Ujdonságok. Előfizetési ára 1/4 évre 1 frt 25 kr. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Urambátym. Humorisztikus hetilap. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára egész évre 8 frt, tagjainknak 6 ft. 25%^o

Ústökös a legrégibb magyar élelzap. Kiadóhivatal Budapest, Honvéd-utca 4. 41-ik évfolyam. Előfizetési ára egész évre 8 frt helyett 6 frt. 25%^o

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Vasárnapi Ujság. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára 1/4 évre 2 frt, egész évre 8 frt. Egyesületünk tagjai iródnak utján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.